

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütőtörökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - 12 korona.
fél évre - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Egy hét a politikában.

Lassankint megint elfogyott a koalíciós szósztároknak egyik kedvenc hazugsága. Váltig hirdették, mesélték, hogy a kormány és pártja nem mer a nép elé állani és hogy a nép nem túri maga között azokat, akik a parlament munkaképességét helyreállították. Hát másként jött ez is. Lukács László nagyenyedi beszámolóját valóságos ünneppé avatta a közvélemény lelkesedése. Azóta pedig olyan sorozata indult meg a munkapárti beszámolóknak, hogy az ellenzéknek már a külsőségekből ítélve is csak veszített ügye lehet.

A múlt vasárnapot nyolcz helyen használták fel a munkapárti képviselők az ország felvilágosítására és tájékoztatására. Legnagyobb szabású a nagyszalonai beszámoló volt, ahol gróf *Tisza Kálmán* kíséretében megjelent a képviselőház elnöke, *Tisza István* gróf is, a ki a beszámolót követő lakomán mondott egy fölemelően szép pohárköszöntőt. Bánban beszámolt idősebb *Erdély Sándor* volt igazságügyminiszter. *Jankovich Béla*, a képviselőház alelnöke is megjelent ipolysági választói előtt. *Lukács György* volt közoktatásügyi miniszter, továbbá *Ertsey Péter*, *Szatkovánszky Imre*, *Szuhányi Ferencz* és *Telegdy József* is vasárnap mondták el beszámolóikat.

Valamennyi munkapárti szónok a juniusi parlamenti eseményekből indult ki. Ismertették a Jankovich Béla által találóan kisebbségi klotürnek nevezett obstrukció országrontó hatását. Ezzel szemben pedig rámutattak a junius negyediké óta lefolyt rövid munkakorszaknak aránylag sok és becses eredményeire. Kijutott az igaz jellemzésből az ellenzéki obstrukció indokainak, törekvéseinek is. *Tisza Kálmán* például kimutatta, hogy a koalíció nemcsak azt a véderőreformot vállalta annak idején, melyet most megobstruált, hanem saját használatára megcsinálta ugyanazt a házsabályrevíziót is, melyet most eltörölni szeretne, amikor az többé nem az ő pártcéljait, hanem az egész nemzetet szolgálja. *Erdély Sándor* pedig szembehelyezte a véderőreformmal, a kétéves szolgálattal és a mérsékelt költségekkel az ellenzék által Becsben kínált provizóriumot, mely föntartotta volna a hároméves szolgálatot és többé is került volna a megszavazott reformnál. Sőt *Ertsey Péter* kimutatta, hogy az ellenzék nemcsak okotszolgáltatott letörésére, hanem taktikából

egyenesen provokálta azt, egyebek közt azzal a véres utcai harczzal és azzal a gyujtogatással, melyet május 23 ikán Budapest utcáin minden ok, sőt minden mentesség nélkül rendeztetett.

Igy tisztázták ezek a beszámoló beszédek azokat a tényeket, hogy a koalíciót nem elvi, hanem pártcélok, sőt talán egyéni törekvések vezették. Az ország és a nép érdeke ellen obstruált a végtelékig, a közérdekre való tekintet nélkül provokálta a természetellenes összecsapást és a nemzet kárára folytatta és ma is még folytatja azt a harczzot, melynek semmiféle elvi célja nincs. Mindezt pedig a tegnapi nap szónokai nem a munkapárt mentességére fejtették ki, mert a kormány és a párt azért, amit a parlament munkaképességének érdekében tett, mentesre nem szorult az kötelesség volt és ha a munkapártot valamiért mentegetni kell, hát legfeljebb csak azért, mert magyar emberekről lévén szó, kissé sokáig várta a hazafias érzés felülkerekedését és talán kissé később tette meg azt, amit már előbb kellett volna.

A múlt témái mellett természetesen nagy szerep jutott a vasárnapi fejtegetések során a közeljövő kilátásainak. Különösen a választójog kérdése nyert számos nyilatkozatban bőséges megvilágítást. Az ellenzéken szeretik azt mesélni, hogy főleg ebben a kérdésben különféle „áramlatok“ vannak a munkapártban. Ezzel szemben nagyon érdekes, hogy az e téren tudvalevőleg radikális gondolkozású *Erdély Sándor*, a liberális *Jankovich Béla* és a koalíciósok szerint konzervatív *Tisza Kálmán* választójogi nyilatkozatai majdnem szószó szerint megegyeznek. Ahol a munkapártiak beszámoltak, mindenütt azt hallottuk, hogy a választójog reformja a legstárgósebb feladat, hogy az meg a télen és még úgy kell megoldani, hogy a régi alapon több választás ne legyen. A tartalomra néve pedig mindenúnnen az hangzik felénk, hogy főleg az ipari munkáselem az, melynek a parlamentben való képviselteséről feltétlenül gondoskodni kell; továbbá az, hogy a választójogot a v gyoui czenzus helyett az értelmi czenzus alapjára kell helyezni. Különösen jellemző azonban, hogy a „konzervatív“ *Tisza* éppen úgy, mint a „radikális“ *Erdély* óva intik a közvéleményt a koalíciós jelszavak hamis voltától. A politikai követelés ezeknél a pártoknál sohasem elvi cél, hanem mindig csak taktikai eszköz. Amit a többség hoz, azt csak azért fogják mint minden téren, ezen a téren is

tullicizálni, hogy az ő népszerűségük nőjön és hogy egyuttal lehetőleg — semmi se lehessen meg!...

Minden beszédben szó volt a béke lehetőségéről is. *Lukács György* a külpolitikai veszedelmek csoportosításával igyekezett az ellenzéki lelkiismeretekre hatni. *Szuhányi Ferencz* mint magyar a magyart kérlelte a koalíció vezetőit, álljanak meg a lejtőn. *Jankovich Béla* is hasonló szellemben nyilatkozott. De nem volt ezekben a nyilatkozatokban semmi az ellenzék által talán várt megalázkodásból. A győzelem öntudata, az erő önérzete, az igazság nyugodt lelkiismerete beszélt ezekből a férfiakból. És ha bekére mindannyian hajlandóknak mutatkoztak is, egy se kész megalkuvásra. Sőt *Jankovich Béla* egyenesen és határozottan tiltakozott a koalíció „modern Salome-táncza“ ellen, melyért hiába vár ezüst tálcán levágott fejeket. Béke lehet, ha az ellenzék a haza érdekében arra készen áll. De aki békét akar, az ne diktáljon föltételeket és ne követeljen fejeket, főleg pedig pillanatig se várja, hogy a munkapárt akár egy töredéket is fel fog áldozni abból a parlamenti rendből, melyet nem magának, hanem a nemzetnek annyi önfeláldozással kivivott.

Néhány komoly szó a városi első-tanácsosi állás betöltése előtt.

Köztudomású dolog, hogy a polgármesteri állás betöltésével városunknál megüresedett első tanácsosi és egyszersmint polgármesterhelyettesi állásra a pályázati határidő lejárt, s tudomásunk van arról is, hogy az alispán ur intézkedése folytán, a részletes tisztújító közgyűlés, a választás megejtése végett, rövid időn belül egybe fog hivatni.

A pályázati hirdetményből pedig azt is tudjuk, hogy pályázni lehetett a választás folytán netán megüresedő más városi tisztviselői állásokra is.

Ezek szerint a városi képviselőtestület közelebből betölteni készül az első tanácsosi illetve polgármesterhelyettesi, s a mennyiben ezen állásra a jelenlegi gazdasági tanácsos választatnék meg, a gazdasági tanácsosi állást is, mely választás megtörténte után a jelenlegi városi tisztviselők létszáma egy városi tanácsossal növeltetnék.

Ezen létszám szaporítás azonban a városok fejlesztéséről szóló és már tövényerőre emelkedett városi törvény intézkedése szerint

HAAS FÜLÖP és FIAI szőnyeg és butorszövet gyárosok

Nagy választék linoleum, viaszosvászon, szövet és függönyök, roletták és tapétákban. Nagy raktár valódi perzsa szőnyegekben.

Kolozsvár Unió-utca 3 szám. Gyár: Sopron.

mintegy 4500—5000 korona állandó megterhelést jelentne városi költségvetésünkben és hozzá minden szükség nélkül növelné amúgy is terhes pótdadónkat.

Ugyanis az említett törvény C. táblázata szerint 1913. év január 1-től kezdődőleg a városi tanácsnoknak, az esetleges családi pótlékon kívül, a VIII-ik fizetési osztálynak megfelelő 3600 korona fizetésnél és városunkban 780 korona lakáspénznél kevesebb javadalmazása nem lehet. A fizetési osztályba való beosztás ezenkívül maga után vonja 5 évenként a) 400—400 korona fizetési pótlékot is, úgy hogy már öt évi szolgálat után 4780 korona, míg 10 év után 5180 korona fizetést és lakáspénzt fog a városi tanácsnok huzni az esetleges magasabb lakbérosztályba való sorozáson és családi pótlékon kívül.

Mint hogy jövő évtől kezdve ily arányban fog emelkedni a többi városi tisztviselő fizetése is, az utolsó percben komoly megfontolás tárgyává teendő minden városi képviselőtestületi tag által azon kérdés, vajjon szaporítsuk-e tovább a városi tisztviselők létszámát, vagy hassunk oda, hogy a jelenlegi tisztviselői kar, az új városi törvény szerint meghatározandó állásokban a városi adminisztrációt a tisztviselői létszám szaporítása nélkül továbbra is lássa el.

Erre vonatkozólag kínálkozó alkalom nyílik a városi törvény azon intézkedése folytán, mely köteleességgé teszi a városoknak, hogy az új törvény által érintett szabályrendeleteket egy éven belül megfelelően átalakítsák, a mutatkozó szükséghez képest tisztviselői létszámát újból megállapítsák, továbbá, hogy az egyes állások elnevezését az illető városra vonatkozó táblázatban használt elnevezéseknek megfelelően változtassák meg.

A megoldás pedig már azért is könnyű, mivel tudomásunk van arról, hogy városi tisztviselőink is készek jelenlegi létszámukban az új szabályzat szerint részükre jutó összes közigazgatási teendőket elvégezni és maguk is feleslegesnek tartják a tetemes kiadással és újabb pótdadó emeléssel járó létszámemelést.

Mivel ezen kérdés az üresedésben lévő egyik tanácsosi állás betöltése alkalmával került szónyegre, kérdés, hogy miként lehetne ezen állást az új városi törvény szellemében, létszám szaporítás nélkül, betölteni.

Mindenek előtt a városi törvény azon intézkedésére kell rámutatnunk, mely kimondja, hogy minden rendezett tanácsú városban legalább két tanácsnoki állásnak kell lenni, továbbá, hogy a jogi és közigazgatási tanácsnoki állásra közigazgatási szakképzettség, míg a külön szakképzettséget igénylő tanácsnoki állásra, az illető állásra vonatkozólag, a szervezési szabályrendeletben megállapított főiskolai szakképzettség igazolása szükséges. E szerint a város új szabályrendeletében az egyik tanácsnoki állás jogvézettséghez, illetve közigazgatási szakképzettséghez, míg a másik a szükséghez és a képviselőtestület határozatához képest, a többek között erdészeti, gazdasági akadémiai vagy műegyetemi képesítéshez is köthető.

A törvény ezen intézkedése mellett mi sem természetesebb, mint annak vizsgálása, vajjon a jelenlegi városi tisztviselői állások között nincs-e olyan, mely a városi törvény szellemében megalkotandó új szabályrendelet által átszervezhető az egyik tanácsnoki állássá, s ez által a törvény kötelező intézkedésének eleget téve a felesleges létszám szaporítás elkerülte?

Ily átszervezendő állásként kínálkozik

városunknál a jelenlegi erdőmérnöki állás, melynek megszüntetését — különböző módokon — már évek óta úgy is tervezi a képviselőtestület, s a mely fizetés és pótlék, vagyis összes javadalmazás tekintetében alig áll a jelenlegi tanácsosi állás megitt, rangban pedig azzal egyenlő.

Ezen állás az új szabályrendelettel meg volna szüntethető s mivel a város ingatlanainak nagyobb része erdő és a város házi kezelésben csakis erdőgazdaságot folytat, a két városi tanácsnok egyikétől az új szabályrendelet értelmében erdészeti szakképzettség volna kívánható. Minthogy pedig az ily szakképzettséggel jelenleg is bíró városi erdőmérnök állása, az új szabályrendelet szerint hasonló szakképzettséget igénylő városi tanácsnoki állás szervezése folytán megszűnne, mi akadály sem volna annak, hogy a képviselőtestület kimondja, miként a városi erdőmérnöki állás egyidejű megszüntetése mellett azt az egyik városi tanácsnoki állássá szervezi át.

Kimondandó volna továbbá, hogy az első tanácsosi állás végleg megszűnne, míg a jelenlegi gazdasági tanácsosi állás egy közigazgatási szakképzettséghez kötött városi tanácsnoki állássá szervezete át, melynek viselője volna egyszersmint a polgármester helyettes is.

A mi a jelenlegi terv mellett felmerülő személyi kérdéseket illeti, a megoldás igen egyszerű. Jelenlegi gazdasági tanácsosunk jogvézettséggel bír s így betöltheti a közigazgatási képesítést igénylő egyik tanácsnoki állást, s nevezett lesz a külön javadalmazással úgy sem járó polgármester helyettes is. Erdőmérnökünk erdési oklevellel bírva betöltheti a külön erdési szakképzettséget igénylő másik tanácsnoki állást. Jelenlegi állásait megszüntetnek, illetve azok átszervezete nének a fenti állásokká, s ezzel mindkét városi tanácsnoki állás tisztviselői létszám szaporítás nélkül, évi 4—5 ezer korona megtakarítással a jövő évtől kezdve, az új városi törvény rendelkezésével megfelelően be volna töltve.

Nem hagyhatjuk szó nélkül azon körülményt sem, hogy a fenti terv a jelenlegi viszonyoknak is leginkább megfelel, mivel a városi erdők egy tekintélyes részének, továbbá a városi malmok és más ingatlanoknak részben tervbe vett, részben keresztül vitt eladása mind feleslegesebbé teszi a külön erdőmérnöki és külön gazdasági tanácsosi állások fentartását, különösen most, midőn a város műszaki teendőinek elvégzése még külön városi mérnökre bízott.

Az állások átszervezése tisztviselői létszám szaporítás nélkül még azért is könnyen megoldható, mivel azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy városi főjegyzőnk bír az árvaszéki ülnököktől megkívántató elméleti képzettséggel, s így nevezett megbízható volna a városi árvaszék előadói teendőinek ellátásával, vagyis azon működési körrel, a melyet eddig az első tanácsos végzett. A városi főjegyzőnk jutó ezen ügykör változástól eltekintve kívánatos volna, hogy úgy a jelenlegi gazdasági tanácsos, mint a városi erdőmérnök ezen javaslat szerint új városi tanácsnoki állásokban eddigi fő munkakörüket a jövőben is tartsák meg.

Ezen kívánalom az új szabályrendelet megalkotása alkalmával, minden nehézség nélkül keresztül is vihető.

Ezen javaslat elfogadandó volna azért is, mivel az új városi törvény folytán kötelezővé tett tisztviselői fizetések folyósítása követ-

keztében, a jövő évtől kezdve a városi pénztárt úgy is jelentékenyen megterhelhetik, mi-ért is kötelessége minden képviselőtestületi tagnak oda hatni, hogy a városi pótdadó legalább a felesleges városi tisztviselői állások betöltésével ne növeltesse.

Igen kívánatos volna tehát, hogy a városi képviselőtestület még a közelebről egybehívandó részleges tisztújító közgyűlés előtt, rendkívüli közgyűlés útján mondja ki, hogy a városi törvény szellemében a jelenlegi városi tisztviselői állásokat a szükséghez képest átszervezi s addig is a városi tisztviselők létszám szaporítását a városra nézve felesleges megterhelésnek tartja, s azért utasítja a városi tanácsot, hogy a város új szervezési szabályrendeletét ezen szempontok figyelembe vételével mielőbb alkossa meg, addig is felkéri Alsó-Fehér vármegye alispánját, hogy a részleges tisztújító közgyűlés megtartását mellőzze.

Képviselőtestületi tag.

Iskolai év elején.

(Ü L.) Az iskola falai megint hangosak lesznek a benépesüléstől. A pályák utáni törtetésben kihallatszik a hang: a gyakorlati iskolákat is be kell helyezni a gyakorlati élet követelményei közé. Ezen sürűn hallható hangok az életpályákra vonatkoznak: nem látjuk-e ezen cél érdekében rendezni be a tanítást a középiskolákban.

Holott ez erőltetett álláspont... A középiskola nem lehet más mint középiskola! — Általános műveltséget ad, felső iskolákra készít elő, megadja az ifjúságnak azt a készséget, mely elfogva bármely irányban magát a középiskola odahagyása után kiképezhesse, bármely életirányban boldogulni tudjon, a tudományos pályán való előhaladásra alkotásokra is képes legyen.

Itt nem kell a tárgyak olyan komplexszuma, zagyvaléka, melyben fejét a tanuló elve-sziti, belezavarodik. A szakiskola pedig maradjon szakiskolának azok számára, a kik már gyermek korukban életpályát választanak maguknak.

A középiskola figyelmét nem kerülhetik el az egyre nagyobb mérvet öltő szociális irányzat, annak hódításai, diadalai sem, ennek egészséges elveit a középiskola fogadja be. Oktatási és nevelési eljárásokban különös gond fordítatik arra, hogy a tanítványokban keltsék fel a szociális érzést, az általános emberszeretetet és az embereknek munka szerint való értékelni tudását, egyik a másikra való utalás érzetét, tudását.

Hangzik sürűn a vád a középiskolai tulterheltségről is!... Holott tulterheltség akkor áll elő igazán, ha a középiskolában mindennek hely adatna. A tulterheltség ellen agítani ok nélküliség akkor, a midőn az fokozódva az „életpályárai“ tanbeosztással. Már maguk a meglevő tárgyak egyes kerete bővül évről-évre, ugyanis az új vívmányokkal ki kell bővíteni az illető tudományok keretét. Hová jutunk hát, ha még új tárgyat új tárgyra halmozunk. A tulterheltség megszüntethető, mihelyt nem az a törekvés, hogy az egyes tárgyakból minél több tanítassék, hanem csak a lényegesekre, a szükséges dolgok elsajátítására szorítkoznak. Nem a mennyiség, hanem a minőség a fő.

Hangzik a kifogás a középiskolai tanítás ellen, hogy mi eredményt mutat fel a latin és német nyelvben? Hát bizony ha a beszédre fektetjük a fő súlyt, az nem válik

be a németben, annál kevésbé a latinban. De hát az tulhajtott követelés, hogy az ilyen nyelvi beszédet el lehessen sajátítani az iskolában. A görög nyelv tanítását igen helyesen Csáky volt kultuszminiszter eltörölte annyiban, hogy nem kötelező tantárgy. Ugyanígy kell eljárni a latinnal is! . . . Csak az tanulja, a ki akarja. Van tér azt elsajátítani, ha nem kötelező tárgyként is tanítatik, ez esetben csak az tanulja, a ki be akar hatolni ezen szép nyelv világába, és az ily tanulmányát folytathatja az illető az egyetemen is. De már más a helyzet a német nyelvvel. Ennek kötelező tárgyként való tanítása okvetlen szükséges, ellentétben a fenti két holt nyelvvel. Mert bármily előnyös is tudományomj szempontjából a két klasszikus nyelv tudása, az mégis csak kivételes állapot, ráerőszakolni a tanulást senkire nem lehet. Aminthogy nincs is semmi eredménye a latin nyelv tanításának sem, épp mint a görögnek nem volt.

De hogy a németben sincs olyan eredmény miként ezt az élet követelné, ez nem eshet az iskolai tanítás rovására. Itt áll az, hogy az élő nyelv tanításban nem lehet legmagasabb czélként a nyelv gyakorlati tudását tűzni ki, mint ahogy azt az ugynevezett közvélemény kívánja.

Az azonban téves kívánat tehát, hogy a középiskolákban nyelvet beszélésként is meg lehetne tanítani. A modern nyelvi oktatás czélja a középiskolában nem lehet más, mint a nyelvnek grammatikai alapon nyugó biztos ismerete, hogy a tanuló a felsőbb osztályokban az illető irodalom remekeibe beletekintessen s egyes kulturjelenségeket megismerjen és megértse, s emellett a nyelv lehető gyakorlati elsajátítását.

A hasznossági szempont csak másodrendű dolog s a középiskolával szemben csak ilyen mértékű követelmények támaszthatók, *mert nem nemzeti, hanem egyéni czél az, hogy a gyermek majdan ilyenekkel érintkezni tudjon, s ezért a család dolga a gyermeknek a nyelv gyakorlati elsajátítását lehetővé tenni.* Ne legyünk túlkövetelők a középiskolai modern nyelvek tanítása kérdésében, mert az eléggé megfelel hivatásának a fent jelzett alakban.

De ha már annyira divatba jött a középiskolai tanítás kritizálása, miért tódulnak mégis mind oda az ifjaink. Nem mennek szakiskolákba, hanem a hivatali pályára tódulnak. A városok egész buzgalmat fejtenek ki a középiskola felállíthatásával. Ifjaink meg tódulnak bele, hanem aztán van nagy zugás a középiskolai tanrendszer ellen, mert az szerintük nem nevel az életnek. Hiszen bár így lenne! . . . Akkor nem lenne annyi hivatalnok, nem lépnének annyian át az egyetemre, a jogi kurzusra. De a valóságban úgy áll, hogy ha a középiskola nem is képez életpályára, azért az ifjuság zöme oda tódul s megy a jogi pályára, a melynek végeztével belép a nyomorba.

Iskolai év elején vagyunk, hangzanak az iskolák falai. Vajha bekövetkezne végre az az idő, a midőn a szakiskolák falai közt lesz túlnépesedés és nem a középiskolákban. Ne a nyugdíjakra pályázzék a magyar ifjuság, mondta több alkalommal Hegedűs Loránt országgyűlési képviselő, hanem más munkakörre adja magát. Nem muszáj mindenkinek a hivatali pályára lépnie! . . . Van boldogulási tér az ipar-kereskedelmi téren is. Szükségtelen mindenkinek az állammal tartatnia ki magát. És ne essék kétségbe az anya és apa ha a szerető fia nem az „uri pályán” van, mely csak névleg uri, valósággal

koldus pálya a hivatalnoki állás a lassu előhaladás miatt.

Külföldön a kereskedő-iparos pálya fel van karolva! . . . Anglia, Németországban a legelőkelőbb családok sarjai is lépnek praktikus pályára. Németországban nemzedékről-nemzedékre tartja az üzletet a család valamelyik tagja. Nálunk ellenben ritka eset, hogy a fiu az apja mesterségét folytassa, ha az jól ütött be, hanem megy a serdülő a hivatali pályára elnyerhetése felé. A szülőknek derogál az ők iparos vagy kereskedő állásuk, gyermeküket más szellemben nevelik, annak hivatalnoknak kell lennie.

Sokszor volt ezen visszás helyzet szelöztetve. Eredmény azonban semmi. De mert az iskolai év elején vagyunk, azért újból hangot adunk annak, hogy ne tóduljon az ifjuság mind a nyugdíjas pályákra, ne igyekezék az állammal tartatni ki magát, hanem járjon önálló lábán is s legyen kereskedő vagy iparos, a hol több tere van az előhaladásra, mint a hivataloskodásban. És a nemzetnek is ezzel szolgálatot teznek, ha az ipar-kereskedői szellem általánossá válik.

HIREK.

— **Halálozás** Özv. Incze Sámuelné, Incze Sámuel városgazda özvegye és Incze Miklós, városunk rendőrkapitányának édes anyja, életének 83-dik, özvegyiségének 7-dik évében augusztus 26-án elhunyt. Temetése 27-én volt, a nagyszámu rokonság és tisztelők részvételével. — **R a i n a y** Ignác ügyvéd, 48-as honvéd parancsörstiszt 87. évében augusztus 24-én Gyulaféhevárt meghalt. — **Részvétellel** vettük lapunk zártakör a hirt, hogy ifj. **J a n c s ó** Lajos, marosújvári szolgabíró aug. 31-én 29 évében Kolozsávról elhunyt. Ma délután temetik Marosújvárt.

— **Beszámoló.** Az alvinczi választókerület képviselője dr. Mayer Ödön szeptember hó 8-án délelőtt fél 12 órakor tartja beszámolóját Alvinczen.

— **Nyugalomba vonulás.** Szathmáry Mózes, nagyenyedi kir. orsz. fejeztetői őrpáncsnok, 37 évi szolgálat után f. hó 1-jevel nyugalomba vonul. A megérdemelt nyugalomba vonuló őrpáncsnok nehéz és felelősséggel járó tisztét odaadó kötelességtudással töltötte be. Pontossága, kötelességnek teljesítésében mintaszerű volt, így érte az előléptetés főfegyőri állásában, midőn az igazságügyminiszter 1893-ban őrpáncsnokká kinevezte. Az intézetnek hűséges és tevékeny tisztviselője, a fegyőrségnek példás előjárója volt. Elismerést érdemlő hosszú szolgálata után kívánjuk, hogy sok éven át élvezze a megérdemelt nyugalomát!

— **Színészet.** Tompa Kálmán ujan szervezett társulatával szombat este kezdte meg egy hónapra terjedő előadásainak sorozatát. Az igazgató a színműrodalom újabb és a régiek jelesebb termékeit hozza színre.

— **Merénylet Ponorban.** Alsó-Fehér vármegye Ponor községében dinamit-merényletet akartak elkövetni a csendőr-laktanya és a községi bíró lakása ellen. A dinamitot a merénylők egyikének testvére Lupényből szállította. A merénylet szerencsére nem sikerült, mert egyik merénylő a tervet felfedezte s így megakadályoztatott.

— **Beiratás.** A helybeli áll. polgári leányiskolában és a vele kapcsolatos nő kézi-

munka-tanfolyamon a beiratások a jövő tanévre szeptember hó 2, 3, 4, 5 és 6-ik napjain délelőtt 8—1 óráig fognak eszközölni az iskola helyiségében. Beiratáskor a tanuló köteles bemutatni: 1. születési bizonyítványát, 2. mult évi iskolai bizonyítványát, 3. újraoltási bizonyítványt. Tandij a polg. leányiskolában és a női kézimunka-tanfolyamon egész évre 8 korona, iskolai mellékdíjak 4 korona, a női kézimunka-tanfolyam növendékei ezeken kívül egész évre még 1 korona varrógéphasználati-díjat is fizetnek. Azon tanulók, kik valamely tantárgy alól felmentést kérnek, vagy tandijmentességért folyamodnak, kötelesek szabályszerűen bélyegelt és felszerelt folyamodványukat — a kir. tanfelügyelőséghez címelve — a beiratás alkalmával az igazgatónak átadni. A francia nyelv tanulására a beiratáskor kell jelentkezni, a tanítás díjmentes. A női kézimunka-tanfolyamra beiratkozhatnak oly nők, kik a polg. isk. IV. osztályát végezték, sőt olyanok is, kiknek ilyen előképzettségük nincs, de arravalóságukat igazolják. Fiatal leányok, kik kelengyájukat akarják elkészíteni, szintén felvétetnek s szakszerű oktatásban részesülnek kézimunka, fehérnemű és ruhavarrás dolgában. A tanév megnyitása szeptember hó 7-én délelőtt 9 órakor lesz. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az igazgatóság.

— **Iskolai beiratások.** A helybeli áll. elemi leányiskolában a beiratások az 1912—13. tanévre szept. 1—5. napjain tartatnak d. e. 8—11 és d. u. 4—5 óráig a földszinten levő tauteremben. Az I-ső osztályba iratkozók az anyakönyvvezetőtől születési bizonyítványt és az orvostól himlőoltásról szóló igazolványt tartoznak bemutatni. A felsőbb osztályokba iratkozók Értesítőkönyvüket kötelesek magukkal vinni.

Az állami elemi fiúiskolában a beiratás szeptember 2—5-ik napjain délelőtt 9—12-ig és délután 2—5 óráig. A tanítás kezdetét veszi szeptember 6-án délelőtt 8 órakor.

Iparos és kereskedő tanonc-iskolában a beiratás szeptember 7-én délután 4—6-ig, 8-án délután 2—6-ig. A tanítás kezdetét veszi szeptember 9-én 5 órakor.

— **Kérelem.** Az áll. polgári leányiskola igazgatósága ez uton hívja fel mindazokat kik hajlandók vidéki tanulókat szállás és ellátásra magukhoz fogadni, hogy ezen szándékukat s az esetleges feltételeket hozzá sürgősen jelentsek be.

— **Nagyenyed város közönségéhez.** Mikor dalárdánk azzal a kéréssel fordul Nagyenyed város közönségéhez, hogy nagy számban érkező dalegyesületi testvéreinket, mint vendégeket fogadja szívesen, egyben félreértések elkerülése végett tudatja azt is, hogy a zászlóavatási ünnepélyt nem az ipartestület, vagy iparos önképzőkör, mint olyan rendezzi, hanem kizárólag a református egyházi iparos dalkör, s az azzal járó intézkedésekért és eredményekért is a felelősséget egyedül ő viseli. A meghívókért való igények Valkovszki könyvkötő üzletében jelentendők be. A dalárda elnöksége.

— **Magyarforró község** részére engedélyezett postai ügynökség működését 1912. évi szeptember hó 16-án megkezdi. Nevezett ügynökség kézbesítő köre Magyarforró, Hari és Elek községekre terjed ki; ellenőrzés és leszámolás tekintetében a marosújvári posta-

és távirahivatalhoz tartozik és forgalmát a magyarszentbenedek — marosújvári hetenként 4-szer (vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken) közlekedő kocsköldönöz postáját közvetíti

— **A szódavíz készítményét** és forgalmazását illetőleg új rendelet lépett életbe, amelynek a régítől való leglényesebb eltérése az, hogy 1913 január 1-től kezdve egy literesnél, 1916 január 1-től kezdődőleg pedig 06 literesnél nagyobb szifonos üvegpalackba szódavizet tölteni és forgalomba hozni tilos. A kamara felhívja a szódavíz készítőket és elárúsítókat figyelmét, hogy igyekezzenek e rendeletet szigorúan szem előtt tartani, mert különben súlyos büntetéseknek teszik ki magukat. A rendeletben foglaltakról — megjelent a Budapesti Közlöny 165 számában — készséggel nyújt a kolozsvári iparkamara az érdeklődőknek felvilágosítást.

— **Gyümölcs-aszaló.** A gyümölcsészeti egylet gyümölcs-aszaló gépe a gyümölcs-termelő közönség rendelkezése alá bocsátatik. Feltételek megtehetőek a kir. vincczeller-iskola hivatalos irodájában, hol az előjegyzések is felvetetnek.

* **Kérdezze meg házi orvosát,** hogy nem-e akkor cselekszik legokosabban, ha már szappant vásárol, hogy csak a Kolozsvári Heinrich-féle Szent László fertőtlenítő pipere szappant veszi. Megóv minden ragályos betegségtől.

* **Hálósobák réme,** a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolog közé tartozott. Mióta azonban a „Löcherer Cimexin” történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, bútort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foitot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: U. Kovács József örökösök gyógyszerárában Nagyenyeden és a készítőnél: Löcherer Gyula gyógyszerárában Bártfán. 64—19

NESTLÉ
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorbetegségek

régbevált tápláléka
50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz
1 doboz 1 kon 80 fill.,
minden gyógyszerárában és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

LEGJOBB AJÁNDÉK

a tartós és olcsó
hazai szőttesáru

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld:

LINGNER szövőgyára NAGYENYED.

Üzlet-áthelyezés.

Tisztelettel értesitem Nagyenyed város és vidéke nb. fogyasztó közönségét, hogy Nagyenyeden a Főtér 25 szám alatti fűszer, csemege, liszt, déligyümölcs, ásványvíz és festék-üzletemet az épület átalakítása következtében áthelyeztem a **Főtér 26. szám alatti saját házumba — a Harmath-féle üzlet helyére** — hol azt megnagyobbítva eddigi föelvéim a szoliditás, tisztaság, pontos és lelkiismeretes kimerés és előzékeny kiszolgálás mellett szándékszem tovább folytatni.

Továbbra is kerem a nb. fogyasztó közönség szíves támogatását és pártfogását, melyet én továbbra is azzal fogok viszonzni, hogy aruin tisztaságára és jó minőségére a legnagyobb súlyt fogok fektetni és azokat a nagyérdemű vásárló közönség igényeinek megfelelőleg a legnagyobb előzékenységgel fogom ki is szolgálni. Havi bevásárlásoknál illetve könyves vevőimnek az árut díjmentesen a nap bármelyik szakában haza szállítom. Tűzifa-raktáromból szállítandó farendelések fűszerüzletemben is feladhatók.

Ismételten kéri a további n. b. pártfogást

253 1—5

Fenichel Lázár.

Elsőrangú szabás és munka!

Értesítés!

Van szerencsém tisztelettel becses figyelmét a városi és vidéki uri közönségnek felhívni, hogy külföldi utamról haza érkeztem, melyen bevásárlásaimat eszközöltem.

Elvállalok a legújabb divat szerint legkényesebb igényeknek megfelelő felső kabátokat, szalonöltönyöket, angol, sacó és skót öltönyöket.

Angol öltönyöket már 60 kor. feljebb is, kedvező fizetési feltételek mellett is.

Dus választék őszi és téli angol, francia és hazai szövetekben, melyekből állandó nagy raktárt tartok.

N. é. uri közönség nagybecsű pártfogását kérve,

vagyok alázatos szolgálója

GERŐ L., uri szabó.

254 1— Nagyenyed, Főtér.

Gyászruhákat 24 óra alatt készítek!

HIRDETÉSEK

legolcsóbban
a lap kiadóhivatalában
vételnek fel.

NAGYENYED re forduljon minden érdeklődő.
ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra.

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszserjék, tülevöltek, kerítésnövények,
bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál cégnél Szentkirály-utca 128.

Kiadó lakás.

Egy most befejezés alatt álló lakás, a Kovács Gyula-utczában, mely 3 szoba, konyha, kamara, padlás és egyéb mellék-helyiségekből áll, külön bejárattal, udvarral, kuttal és kerítél, szeptember 29-ére kiadó. Értekezhetni **Lingner György-nél**. Telefon 15.

FOGORVOS Perl József

:- American Dentist :-

4 napokban Nagynyedre
érkezik. 250 1-2

Megérkezett

Káló Géza zenekara

és szeptember hó 1-től

állandó hangversenyt tart
minden este

az **EMKE-KÁVÉHAZBAN.**

252 1-1

Üzlet-áthelyezés

Tisztelettel értesitem a helyi és vidéki nagyrédmű közönséget, hogy fűszer, festék, rövid és gyapotáru üzletemet szeptember hó 1-én áthelyezem Fő tér 37. sz. alá, a volt Fesztinger Dávid-féle üzlethelyiségbe, a polgári leányiskola épületébe.

A nagyrédmű közönség szíves pártfogását jövőre is kérve,

tisztelettel

HARMATH MIKLÓS,
kereskedő.

251 1-

Francia női fűző készítő!

Tisztelettel hozom a n. é. hölgyközönség tudomására, hogy Párisban eltöltött 7 évi gyakorlati tapasztalatom után hazatérve, Nagynyedre, ideiglenes lakásomon **Rákóczi-utca 50. szám alatt** női fűzőket **mérték szerint** készítek.

Az általam készített fűzők Franciaországban nyertek szabadalmat, ugyancsak Magyarországon is engedélyezve lett. Ennek alapján a legkényesebb igényeket is képes vagyok kielégíteni.

Kérem a nagyrédmű hölgyközönség b. pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Dobay Jolán,

236 1-3

modern női fűzőkészítő.

2007-1912. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Zoltán ügyvéd által képviselt Tövisi Takarékpénztár végrehajtónak — özv. Krisán Mafejő szül. Danosa Paraszki és dr. Erdős Jenő ügyvédnek által képviselt ismeretlen helyen tartózkodó Krisán János végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 520 kor. tőke, ennek 1910. évi május hó 2-ik napjától járó 8% kamata, eddig összesen megállapított 83 kor. 20 fill. és 87 kor. 30 fill. jár. és végrehajtási költségek valamint ezen árverési ezuttal megállapított 25 kor. és a még felmerülendő költségek valamint oszlatkozottak kimondott Rácz Efrémnek 38 kor. 40 fill. jár. s iránti követelésének kielégítése végett az 1881. LX. t.-ez. 144. §-a alapján és 146. § értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő a tövisi 136 sztykben A + 2., 3. sz. a. foglalt ingatlanból Krisán Paraszki szül. Danosa és Krisán János megillető %-od rész jutalékra a C. 1. a. özv. Krisán Mafejő javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog fenntartásával, még pedig a 2. sz. 625., 626., 627., 628/1. hrsz. a. 1498. kor. és a 3. sz. 1905. hrsz. a. 10 kor., összesen 1508 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1912. évi szeptember hó 18-ik napján délelőtt 9 órakor Tövis községében megrendelt nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozik az 1908. évi XLI. t.-ez. 21. §-ában említett kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-ez. 170. § értelmében a bíróságnál bírói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-ez. 25. §-a értelmében fog folytatattani.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Nagynyedre, 1912. évi április hó 30-án.

Dr. Bottlik István,
kir. bíró.

A kiadvány hitelül:

Kaba János,
tkkvezető.

248 1-1

2511-1912. tkvi. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Zoltán ügyvéd által képviselt Tövisi Takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Krisztea Tódor a Juoné diódi lakos végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 138 kor. 64 fillér hátralékos tőke, ennek 1910. évi október hó 26. napjától járó 6% kamata, eddig összesen megállapított 46 kor. per. és végrehajtási költség, valamint ezen árverési kéreleért ezuttal megállapított 12 kor. és a még felmerülendő költségek, valamint oszlatkozottak kimondott Tövisi Piatra Takarékpénztárnak 2800 kor., 904 kor., a Nagynyedi Kisebítő Takaréknak 200 kor., a gyulafehérvári Julia takarékpénztárnak 120 kor., Rácz Gavrilla tövisi lakosnak 80 kor. tőkék s jár. iránti követeléseiknek kielégítése végett az 1881. LX. t.-ez. 144. § alapján és a 146. § értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületébe eső a diódi I. R. 878. sztykben A + 2. sz. 398., 399. hrsz. a. foglalt Krisztea Tódor a Juoné tulajdonán felvett ingatlanra 501 kor. és az 1139 sztykben A + 1. sz. 400., 401. hrsz. a. foglalt Krisztea Tódor tulajdonán felvett ingatlanra 458 kor., összesen 959 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1912. évi szeptember hó 28-ik napján délelőtt 10 órakor Diód községében megrendelt nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozik az 1908. évi XLI. t.-ez. 21. §-ában említett kivételével tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezé-

hez letenni, vagy annak az 1881. évi LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bíróságnál bírói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, — mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-ez. 25. §-a értelmében fog folytatattani.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Nagynyedre, 1912. évi május hó 6-án.

Dr. Bottlik István,

kir. járásbíró.

A kiadvány hitelül:

Kaba János,
tkkvezető.

249 1-1

425-1912. vég. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az erzsébetvárosi kir. járásbíró, mint bíróság 1911. évi Sp. 112/5. számú végzése következtében dr. Gündisch Guidó ügyvéd által képviselt Szövetkezeti bank mint részvénytársaság javára 3000 K. s jár. erejéig 1911. évi november hó 26-án fogantatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 950 koronára becsült következő ingóságok, u. m. széna, szemes kukorica és buza nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbíró 1911-ik évi V. 326/2. számú végzése folytán eddig összesen 13 kor. 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Farkastelkén leendő megtartására 1912. évi szeptember hó 10-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalva, 1912. évi augusztus hó 23. napján.

Szigethy Károly,

kir. bír. végrehajtó.

247 1-1

!!!	
TÖBB PÉNZE	
akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és	
tartós szóttésárukat	
csak a	
nagynyedri szóttógárból	
vesz.	
Árjegyzék ingyen küldettk.	

TISZTÁN

és világosan úgy kérje és fogadja el, ha szappant vesz, hogy

**KOLOZSVÁRI
(HEINRICH-féle)**

Glycerin szappan

Tojás „

Mandula „

Márvány „

175 3-

A kolozsvári gyógyszappan-gyár azért lett világhírű, mert a legdrágább és teljesen ártalmatlan anyagból készíti szappanait.

Cserépkályhákat és takaréktüzhelyeket

hazai valamint külföldi gyártmányukat gyorsan és pontosan elkészítik meg rendelés szerint. Átrakásokat, javításokat és e szakmába vágó munkákat elvállalok jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel

ifj. Biró János, kályhás

243 2— Nagyenyed, Tóth-u. 63 szám.

Petőfi-vendéglő!

Tisztelettel óhajtom a Nagyenyed és vidéke t. közönségének tudomására hozni, hogy a Petőfi-vendéglő kezelését átvettem, mely a jelenkor igényeinek megfelelően újja lett építve.

Tágas étterem, kávéház billiárdal, külön ivószoba és a mai kor igényeinek izlésesen berendezett tekepálya, fűtés által beábrnyé- kolt kitűnő levegővel bíró udvar.

Az utazó közönség részére újonnan épült és izléssel berendezett, olcsón ujazott négy szoba áll rendelkezésére.

Az Incze István általánosán ő-mert jóhír- nevű borát árurom tisztán kezelve.

A bent étkező közönségnek izléses konyhá- val áilok rendelkezésére.

Előzékeny és pontos kiszolgálásról a közönséget előre biztosítom, miről meg- győződhetni, szíves pártfogásukat kérem

kiváló tisztelettel

217 6— **Hirsberg Vilmos,**
vendéglős,

Klein I. D. szállító, Budapest
ajánlja

gyűjtőkocsi forgalmát.

131 20—20

A „Nagyszebeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10—50 évi időtartamra nyújt.

Alsó Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények **Lingner György** ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyed. Telefon 15.

Kút és vasbeton

átereszek készítése.

Elvállalok és legrövidebb időn belül elkészítik minden méretű vasbeton gyűrűből előállított kutakat oldal vízfolyással, vala- mint vasbeton átereszeket a legolcsóbb árban.

A vasbeton gyűrűket a helyszínén saját magam gyártom leg- szilárdabb cement keverékből. A víz feltétlen tisztább, jobb és hidegebb mint minden másfajta kutakban. Általam készített ku- takért a legmesszebbmenő jóátállást vállalok.

Igen tisztelt építőfeleim, hogy **kényelmesebben juthas- sanak vasbeton kutakhoz, csakély havi részletfizetés mellett is elvállalom.**

Megrendelés és felvilágosításokért kérem **Benyovics Mór** fakereskedő irodájába fordulni bármely időben.

Költségvetéssel a helyszínen
díjmentesen szolgállok.

144 18—25

Tisztelettel

ifj. Székely János
Nagyenyed.

Az „Első Magyar Általános

Biztosító Társaság“

nagyenyedi ügynöksége ez uton értesíti az érdeklődő közönséget, hogy a biztosítás összes ágaira (élet, tűz, jég és betörés) vonatkozó díjfi- zetések **Földes Ede** ur könyvkereske- désében eszközözendők. Ugyanott a biz- tosításokra vonatkozó összes felvilágo- sítás okmegtudhatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság
nagyenyedi ügynöksége.

Egy jó házból való **FIU**

Földes Ede könyvkereskedésé-
ben felvétetik.

Jégszekrények, kerti butorok, permetezők, elsőrendű kékkő és mindenféle építkezési anya- gok valamint konyhaberende- zési cikkek, fegyverek, revol- verek és vadászati cikkek, min- denféle töltények nagy válasz- tékban és legolcsóbban kaphatók:

ifj. Graef János utódai

Schoppelt és Bauer vaskereskedőknél

Nagyenyed, Főter 21.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.